

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2018, declarate de avocații Alexandru Bodrug, Liuba Daguța și Svetlana Prodan, în numele inculpatului

*Zaharia Cristian XXXX, născut la
XX XXXX XXXX în mun. XXXXX, locuitor al mun.
XXXXX, com. XXXXX, str. XXXXX XX, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale.*

	<i>Termenul de examinare</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>07.08.2014 – 20.03.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>06.05.2017 – 09.02.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>06.06.2018 – 11.07.2018.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 20 martie 2017, Zaharia Cristian a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (4), 79 Cod penal la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20.000 lei.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul succesorului părții vătămate, Elenei Buca, prejudiciul moral de 30.000 lei, cheltuielile pentru asistență juridică de 5000 lei, cât și în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 840 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 25 decembrie 2012, în perioada de timp 15⁰⁰ - 17⁰⁰, acționând cu scopul vătămării intenționate grave a integrității corporale a persoanei, aflându-se în casa din str. XXXXX XX, com. XXXXX, mun. XXXXX, în urma unui conflict apărut spontan cât și relațiilor ostile anterioare, inculpatul Zaharia Cristian i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe suprafața corpului părții vătămate Ursu Vladimir, care era concubinul mamei sale Borșevschi Parascovia, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală, nr. 204 din

19 noiembrie 2013, 4 plăgi contuze în regiunea parietală pe centru 2x0,6 cm, superior sprâncenei stângi 2,5x0,5 cm, proiecția osului zigomatic pe dreapta 1x0,5 cm, pe buza superioară din dreapta 1x0,5 cm; 3 excoriații în regiunea frontală stânga 4x3 cm, proiecția osului zigomatic pe stânga 4x3 cm, proiecția unghiului mandibulei p stânga 4x3 cm, toate acoperite cu cruste roșietice sub nivelul tegumentelor nevătămate; 3 echimoze violacee periorbital pe dreapta 4x3 cm, proiecția unghiului mandibulei pe dreapta 3x2 cm; pe membrul superior stâng partea dorsală 5x3 cm; hemoragie roșie-închisă în țesuturile moi pericraniene în regiunea parietală pe centru 6x5 cm; traumatism închis al toracelui și abdomenului cu hemoragii în regiunea hilului hepatic, ruptură liniară a ficatului, hemoragii în proiecția corpului osului sternal, fracturi ale coastelor pe dreapta: 6, 7, 8 pe linia axilară medie, 9, 10 pe linia axilară posterioară: stânga: 9, 10 pe linia axilară posterioară, care se califică, în ansamblu, ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață, drept urmare survenind decesul victimei.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina și a declarat că, aflându-se la bucătărie, cu unchiul Borșevschi Ion și Borșevschi Sergiu, în timp ce partea vătămată Ursu Vladimir servea vin cu ultimii, urmare a unui conflict inițiat fără motiv de ultimul, care era în stare de ebrietate și care l-a numit cu cuvinte urâte și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față, întrucât a refuzat să servească cu ei vin, i-a aplicat acestuia mai multe lovituri cu pumnii în diferite regiuni ale corpului. Pe Ursu Vladimir l-a cunoscut în anul 2007, când mama Parascovia Borșevschi (Zaharia) l-a adus la ei acasă în calitate de chiriaș, așa le-a spus lui și surorii Maria Zaharia, ei având atunci vârsta de 15 și, respectiv, 14 ani, dar de fapt concubina cu acesta, nefiind încă divorțați cu tatăl său Zaharia Leonid, deși la acel moment erau întrerupte relațiile de căsătorie cu acesta. Mama lucra, iar Ursu Vladimir consuma băuturi alcoolice, se certa cu mama lor, striga la el și sora lui, din care considerente s-au adresat verbal la colaboratorul de poliție Erhan Sergiu, care le-a spus că nu-i poate ajuta cu nimic, întrucât mama lor l-a adus acasă. Despre faptul că-i obijduiește pe el și pe sora sa i-au spus mamei, însă ultima le-a zis că vrea să trăiască cu acesta. Fără motive, de câteva ori a fost bătut el și sora de către Ursu Vladimir, când ultimul era în stare de ebrietate.

Totodată, vina inculpatului se confirmă prin probele administrate, inclusiv:

procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25.12.2012, conform cărui în ograda casei din str. XXXX X, com. XXXX, mun. XXXXX, a fost depistat cadavrul părții vătămate Ursu Vladimir;

raportul de constatare medico-legală nr. 2526 din 26.12.2012 și raportul de expertiză medico-legală nr. 12/2526 „D” din 30.01.2013, că la examinarea medico-legală a cadavrului părții vătămate Ursu Vladimir au fost depistate vătămarile corporale nominalizate;

raportul de expertiză medico-legală nr. 48/2526 „D” din 03.05.2013, conform cărui a fost descris mecanismul de provocare a vătămarilor corporale depistate la partea vătămată Ursu Vladimir;

raportul de expertiză medico-legală nr. 204 din 19.11.2013, că toate leziunile corporale menționate au fost produse prin mecanismul de lovire cu corpuri dure

contondente, într-o perioadă scurtă de timp, iar formarea lor prin cădere liberă din poziție ortostatică și lovire de careva obiecte (bucăți de piatră, metal uzat), inclusiv și pe o suprafață acoperită cu un strat de zăpadă, se exclude categoric.

Organul de urmărire penală a încadrat incorect acțiunile inculpatului pe art. 151 alin. (4) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață, care a provocat decesul victimei.

Or, art. 10 alin. (1) Cod penal prevede că, legea penală care înlătură caracterul infrațional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi.

Potrivit art. 133¹ lit. a) Cod penal, modificat prin Legea, nr. 196 din 28 iulie 2016 (în vigoare din 16.09.2016), prin membru de familie, în condiția de conlocuire, se înțelege persoanele aflate în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii.

Astfel, acțiunile inculpatului urmau a fi încadrate în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, în vigoare la acel moment, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat decesul victimei, care se pedepsea cu închisoare de la 5 la 15 ani, ce nu a fost făcut.

De aceea, reieșind din modificările operate prin Legea, nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, ținând cont de prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, este necesar de a reîncadra fapta inculpatului în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal, ca violență în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că infracțiunea săvârșită este deosebit de gravă, că inculpatul anterior nu a fost judecat, a reparat benevol paguba materială, a recunoscut vinovăția și s-a căit sincer, că infracțiunea a fost săvârșită ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal și familial, fiind provocată de ilegalitatea și imoralitatea acțiunilor victimei, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, concluzionând că corectarea și reeducarea este posibilă prin stabilirea inculpatului, în conformitate cu art. 79 alin. (1) Cod penal, a unei pedepse mai blânde, de altă categorie, decât cea prevăzută de sancțiunea art. 201¹ alin. (4) Cod penal, sub formă de amendă maximală prevăzută de lege.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Nadejda Barbalat, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executare.

Apelantul a indicat că potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Pornind de la această prevedere, caracterul infracțional al faptei prejudiciabile comisă de către inculpat la 25.12.2012 și pedeapsa pentru această faptă este prevăzută de legea penală în vigoare la data de 25.12.2012.

Retroactivitatea Legii penale este o excepție de la această regulă, prevăzută la art. 10 Cod penal - legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi.

Alin. (2) al aceluiași articol conține o reglementare imperativă, care interzice aplicare retroactivă a legii penale, și anume - legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Instanța de fond, încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal, a încălcat această prevedere legală.

Alin. (4) al art. 201¹ Cod penal, a fost introdus prin Legea nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare de la 16.09.2016. Sancțiunea art. 201¹ alin. (4) Cod penal prevede închisoare de la 12 la 15 ani.

Alin. (4) al art. 151 Cod penal, în baza căruia au fost încadrate acțiunile inculpatului la momentul comiterii infracțiunii (25.12.2012) prevedea pedeapsa sub formă de închisoare de la 8 la 15 ani, fiind modificat prin Legea nr. 119 din 23.05.2013, în vigoare de la 21.06.2013.

3.1. Succesorul părții vătămate, Elena Buca, la fel a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu executare, conform sancțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, cu încasarea prejudiciului moral de 80.000 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 5000 lei.

Apelanta a indicat că instanța de judecată corect a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal, dar la stabilirea pedepsei a ignorat prevederile art. 79 alin. (3) Cod penal, care stipulează că în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimumul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvârșită. Infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave. Astfel, dacă instanța a considerat oportun aplicarea unei pedepse mai blândă decât cea prevăzută de lege, urma să-i stabilească inculpatului o pedeapsă ce constituie cel puțin două treimi din minimumul pedepsei prevăzute de sancțiunea art. 201¹ alin. (4) Cod penal și nicidecum amendă.

Privitor la încasarea pagubei morale, instanța a ignorat faptul că inculpate, prin acțiunile sale, intenționat i-a cauzat suferințe psihice, și-a înmormântat fiul care era sprijinul ei la bătrânețe, a fost nevoită de fiecare dată când se prezenta în instanță să-și aducă aminte că fiul ei nu mai este în viață, care a decedat în urma suferințelor fizice provocate de leziunile corporale grave cauzate de inculpat cu o deosebită

cruzime, aflându-se în preajma ucigașului fiului pe parcursul examinării cazului de către instanță.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2018, ambele apeluri au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Zaharia Cristian a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei aflării în arest din 26.12.2012 până la 25.06.2013.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul succesorului părții vătămate, Elenei Buca, prejudiciul moral de 80.000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică de 5000 lei.

Acțiunea civilă în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Instanța de apel a reținut că probele administrate confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate.

Astfel, declarațiile inculpatului, succesorului părții vătămate, Buca E., a martorilor Zaharia M., Terinte L., Donciu S., Borșevschi S., Dabija I., Borșevschi P. și Savciuc V., precum și conținutul: procesului-verbal de cercetare la fața locului din 25.12.2012, raportul de constatare medico-legală nr. 2526 din 26.12.2012, raportul de expertiză medico-legală nr. 12/2526 „D” din 30.01.2013, raportul de expertiză medico-legală nr. 48/2526 „D” din 03.05.2013, raportul de expertiză medico-legală nr. 204 din 19.11.2013, dovedesc că în rezultatul relațiilor reciproc ostile, survenite dintre inculpat și concubinul mamei sale Ursu V., primul i-a aplicat ultimului lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață, care a condus la decesul părții vătămate.

Totodată, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal, în redacția Legii nr. 167 din 09.07.2010, în vigoare din 03.09.2010 și până la 16.09.2016, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, și care a provocat decesul victimei.

Or, prin prisma efectului retroactiv al legii penale noi, statuat în art. 10 Cod penal, calificarea infracțiunii săvârșite de inculpat este efectuată în baza Legii penale mai blânde în raport cu alte redacții, inclusiv și cea inițială și cea în vigoare, deoarece norma de drept în redacția Legii nr. 167 din 09.07.2010, în vigoare din 03.09.2010 și până la 16.09.2016, ameliorează situația inculpatului, sub aspectul ușurării pedepsei prevăzute în sancțiune.

Sancțiunea articolului 201¹ alin. (3), lit. a) și c) Cod penal, în redacția Legii nr. 167 din 09.07.2010, în vigoare din 03.09.2010 și până la 16.09.2016), prevede închisoare de la 5 la 15 ani, iar sancțiunea articolului 201¹ alin. (4) Cod penal, prevede închisoare de la 12 la 15 ani.

Prin urmare, urmează a fi aplicată legea mai favorabilă inculpatului, prin prisma prevederilor art. 10 Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile din art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune deosebit de gravă, anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv, concluzionând că este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei cu închisoare, în limitele prevăzute de sancțiunea articolului 201¹ alin. (3) Cod penal, în redacția Legii 167 din 09.07.2010, în vigoare din 03.09.2010 și până la 16.09.2016.

La fel, instanța a statuat că circumstanțe excepționale, care ar justifica aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, nu se constată, adică nu există temeii pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege.

La caz sunt confirmate temeiiurile prejudiciului material produs prin infracțiune, însă partea civilă - succesorul părții vătămate n-a prezentat instanței documente ce ar dovedi mărimea pagubei materiale cerute.

Poate fie admisă în principiu acțiunea civilă, în partea prejudiciului material produs prin infracțiune, urmând ca asupra quantumului despăgubirilor cuvenite succesorului părții vătămate să hotărască instanța civilă.

De asemenea, se constată că, în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpat, succesorului părții vătămate i-au fost cauzate suferințe psihice, or, inculpatul a cauzat moartea fiului succesorului părții vătămate, fapt ce lasă amprentă substanțială ireparabilă pe tot parcursul vieții.

La evaluarea quantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral se i-a în considerație rezultatul infracțional, care a influențat considerabil starea psihică a succesorului părții vătămate.

Prin urmare, quantumul prejudiciului moral produs prin infracțiune, în proporțiile corespunzătoare, se va încasa de la inculpat în beneficiul succesorului părții vătămate.

Temeiurile și mărimea cheltuielilor judiciare cerute de succesorul părții vătămate sunt stabilite prin materialele cauzei.

Totodată, încasarea de la inculpat în beneficiul statului a sumei de 840 lei nu este motivată, deoarece, potrivit legii, cheltuielile judiciare legate de efectuarea expertizei se plătesc din sumele alocate de stat.

5. Avocatul Alexandru Bodrug a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

Recurentul a invocat că instanța de apel corect a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin (3) lit. a), c) Cod penal, în redacția Legii 167 din 09.07.2010 în vigoare până la 16.09.2016, care prevede pedeapsa cu închisoare de 5 la 15 ani, dar eronat a aplicat față de acesta prevederile art. 61-75 Cod penal.

Or, față de inculpat pot fi aplicate prevederile art. 79 Cod penal, deoarece la momentul comiterii infracțiunii acesta avea 19 ani, a contribuit la descoperirea infracțiunii, s-a căit de cele săvârșite, a recuperat prejudiciul material, anterior nu a fost judecat, iar pedeapsa cu închisoare nu va avea un caracter de corectare și reeducare a vinovatului.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

5.1. Avocații Liuba Daguța și Svetlana Prodan, la fel au declarat recurs ordinar în numele inculpatului, în care solicită casarea parțială a deciziei adoptate, cu rejudecarea cauzei și *pronunțarea unei noi hotărâri*.

Recurente au indicat că instanța de apel nu a audiat participanții la proces după cum prevede regula primei instanțe, dar a verificat probele materiale, mai bine zis a transcris foile dosarului fără ca să audieze din nou martorii la care se face referire și fără să facă o apreciere obiectivă conform legii acestor declarații. În decizia instanței, contrar prevederilor art. 394 alin. (2) CPP, nu au fost descrise probele pe care se întemeiază concluziile și motivele pentru care instanța a respins alte probe, or ele nici n-au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel.

Astfel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței. În așa mod, nu au fost prezentate probe incontestabile ce ar confirma săvârșirea intenționată de către inculpat a faptelor incriminate, deoarece rămân îndoieli, care nu au putut fi excluse pe parcursul judecării cauzei.

În cazul dat, instanța de apel a enumerat probele care sunt în defavoarea inculpatului, cărora le-a dat o apreciere prestabilită, iar probelor care dovedesc că ultimul nu a avut intenția de a-l omorî pe Ursu V., dar și-a apărat sora care a fost agresată sexual de către victimă, și care permanent agresa fizic și verbal membrii familiei.

Instanța de apel nu le-a dat acestor probe nicio apreciere și a indicat că sunt date în scopul de a se eschiva de la răspundere penală.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante - săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal și familial, repararea benevolă a pagubei, imoralitatea acțiunilor victimei care a și provocat infracțiunea. Circumstanțe agravante în cazul dat nu au fost stabilite.

Inculpatul la data săvârșirii infracțiunii (25.12.2012) pentru care a fost condamnat avea doar 19 ani și în cazul dat sunt aplicabile prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal care erau în vigoare (20.12.2017) la data examinării cauzei de către instanța de apel. Iar necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Pedeapsa respectivă nu a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, nu corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale. Instanța de apel a aplicat o pedeapsă maximă ignorând aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal.

Totodată, instanța de apel nu a ținut cont că săvârșirea infracțiunii date a avut loc numai datorită comportamentului antisocial al părții vătămate Ursu Vladimir, care timp îndelungat a agresat fizic și verbal pe toți membrii familiei. În privința la toți membrii familiei de către partea vătămată Ursu Vladimir erau aplicate toate felurile de violență domestică, iar careva reacții din partea autorităților statului responsabile de a curma acțiunile ilegale ale părții vătămate Ursu Vladimir au lipsit. De către

vecini și inspectorul de sector S. Erhan, partea vătămată a fost caracterizat ca o persoană care permanent agresa fizic concubina sa Borșevschi Parascovia și copiii acesteia Zaharia Cristian și Zaharia Maria, fapt confirmat și prin sentința anexată la materialele cauzei penale.

Nu a fost luat în considerație că toate aceste condiții de viață ale inculpatului care toată perioada de adolescență a suferit fizic și moral fiind crescut și educat într-un mediu conflictual și nefericit, aceste în consecință au avut un impact negativ asupra lui.

Această situație corect a fost apreciată de instanța de fond ca excepțională, și corect a fost aplicat art. 79 alin. (1) Cod penal, fiindu-i numită o pedeapsă mai blândă, de altă categorie decât cea prevăzută de sancțiunea articolului.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 13) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 13) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, când a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului. Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt reprezintă stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare declarate (*pct. 5., 5.1. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, argumentat ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 70 alin. (3¹) Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea

infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximum pedepsei se reduce cu o treime.

Or, în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune deosebit de gravă, soldată cu consecințe ireparabile - decesul unei persoane, pentru care legea prevede închisoare de la 5 la 15 ani, instanța de apel întemeiat reducând maximum pedepsei prevăzute de lege cu o treime, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante indicate de instanță și recurenți (*pct. 4. - 5.I. din decizie*), aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege și aplicată de instanța de apel, ar reprezenta o soluție de pedeapsă inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Soluția instanței de apel este conformă și jurisprudenței naționale, potrivit căreia, instanțele urmează să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave (*pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 8 din 11.11.2013, Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. și 5.I.* din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. - 5.I. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate

servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Se mai reține că, conform 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se atestă că argumentele specificate în recursul ordinar al avocateselor Liuba Daguța și Svetlana Prodan, că: *„nu au fost prezentate probe incontestabile ce ar confirma săvârșirea intenționată de către inculpat a faptelor incriminate..., probele dovedesc că ultimul nu a avut intenția de a-l omorî pe Ursu V., dar și-a apărat sora care a fost agresată sexual de către victimă, și care permanent agresa fizic și verbal membrii familiei...”*, nu au fost invocate de apărare și în apel, nefiind în genere utilizată de inculpat această cale de atac (*pct. 3. – 5.1 din decizie*).

Prin urmare, recursul dat, în acest sens, nu are niciun suport legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că instanța nu a admis o eroare gravă de fapt care să-I fi afectat soluția și a ținut cont că a intervenit o lege penală mai favorabilă inculpatului, că s-au aplicat ultimului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursurile de pe rol sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Alexandru Bodrug, Liuba Daguța și Svetlana Prodan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2018, în privința inculpatului Zaharia Cristian XXXX, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco